

ΕΝΟΤΗΤΑ 30^Η

Ο Β ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ – Η ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΤΑ ΒΑΛΚΑΝΙΑ ΑΜΕΣΩΣ ΜΕΤΑ ΤΟΥΣ ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΥΣ ΠΟΛΕΜΟΥΣ

Ο Β΄ βαλκανικός πόλεμος (Ιούνιος – Ιούλιος 1913)

Προκύπτει ως αποτέλεσμα των πολλών εκκρεμοτήτων που άφησε η Συνθήκη του Λονδίνου, αλλά και των αντικρουόμενων διεκδικήσεων Ελλήνων, Σέρβων και Βουλγάρων, ειδικά στα εδάφη της Μακεδονίας. Στο πλαίσιο αυτό:

- Οι **Βούλγαροι** διεκδικούν τις περιοχές της Θράκης και της Μακεδονίας μέχρι το Μοναστήρι, υποστηρίζοντας ότι η Ελλάδα πρέπει να αρκεστεί στην Κρήτη και στα νησιά του Αιγαίου.
- **Ελλάδα και Σερβία** υπογράφουν στις 19 Μαΐου 1913 *συνθήκη ειρήνης και αμοιβαίας προστασίας* με χαρακτήρα καθαρά αμυντικό. Κοινός στόχος των δύο χωρών ήταν να αντιμετωπιστούν οι απαιτήσεις της Βουλγαρίας. Το βαλκανικό μέτωπο είχε πλέον διασπαστεί.

Τα κυριότερα γεγονότα του πολέμου

1. Στα μέσα Ιουνίου του 1913 ο βουλγαρικός στρατός επιτίθεται εναντίον τόσο των ελληνικών θέσεων όσο και των σερβικών.
2. Ο ελληνικός στρατός καταλαμβάνει ολόκληρη την Ανατολική Μακεδονία και τη Δυτική Θράκη, φτάνοντας ως την Αλεξανδρούπολη.
3. Οι Σέρβοι σημειώνουν επιτυχίες στη Δυτική Μακεδονία.
4. Οι Ρουμάνοι εισβάλλουν στη Βουλγαρία και φτάνουν 30 χιλιόμετρα έξω από τη Σόφια.
5. Οι Τούρκοι ανακαταλαμβάνουν την Αδριανούπολη.

Η Συνθήκη του Βουκουρεστίου (28 Ιουλίου 1913)

Σηματοδοτεί το τέλος των βαλκανικών πολέμων και προβλέπει τα εξής:

- **Ελλάδα:** Εξασφαλίζει το μεγαλύτερο μέρος της Μακεδονίας (με βόρεια σύνορα τη λίμνη της Πρέσπας, την κορυφογραμμή του όρους Μπέλες και τον ποταμό Νέστο), τη Νότια Ήπειρο, σημαντικά νησιά στο Β. και Α. Αιγαίο (Θάσος, Σαμοθράκη, Λήμνος, Λέσβος, Χίος, Σάμος, Ικαρία) και την Κρήτη. Τα εδάφη αυτά ονομάστηκαν «Νέες Χώρες».
- **Σερβία:** Κερδίζει ένα σημαντικό τμήμα της βορειοδυτικής Μακεδονίας.
- **Βουλγαρία:** Παίρνει το μεγαλύτερο μέρος της Δυτικής Θράκης εξασφαλίζοντας έξοδο στο Αιγαίο.
- **Οθωμανική Αυτοκρατορία:** Ανακτά την Ανατολική Θράκη.
- **Το Πρωτόκολλο της Φλωρεντίας (4 Δεκεμβρίου 1913):** Παραχωρεί τη Βόρεια Ήπειρο στην Αλβανία και τα νησιά Ίμβρος και Τένεδος στην Τουρκία.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Θράκη, Ίμβρος, Τένεδος και Δωδεκάνησα παραμένουν υπό ξένη κυριαρχία.

Η σημασία των Βαλκανικών Πολέμων για την Ελλάδα

1. Σε δέκα μόλις μήνες η Ελλάδα διπλασιάζει τα εδάφη της αλλά και τον πληθυσμό της (4.718.221 κάτοικοι).
2. Βελτιώνεται σημαντικά η οικονομία της γιατί προστίθενται στο έδαφός της σημαντικά οικονομικά κέντρα ((Θεσσαλονίκη, Ιωάννινα, Καβάλα, Μυτιλήνη, Χίος, Ηράκλειο), αλλά και άφθονες καλλιεργήσιμες γαίες.
3. Η χώρα έχει να αντιμετωπίσει μια πρόκληση: να αφομοιώσει τους πληθυσμούς που ζουν στις Νέες Χώρες (Μουσουλμάνοι, Σλάβοι, εβραϊκή κοινότητα Θεσσαλονίκης), καλλιεργώντας κλίμα εμπιστοσύνης.

Εξελίξεις στο εσωτερικό της χώρας: Η κυβέρνηση Βενιζέλου προωθεί σημαντικές μεταρρυθμίσεις: αναγνώριση εργατικών σωματείων, ασφάλιση εργαζομένων, καθιέρωση οκταώρου, ίδρυση αγροτικών συνεταιρισμών.